

Реферат

СТРУКТУРНА ТИПОЛОГІЯ ЕПОНІМІВ В МЕДИЦИНСЬКІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ АНГЛІЙСЬКОГО ЯЗЫКА

Лисанець Ю.В., Гаврильєва К.Г.

Ключевые слова: дискурс, медичинська термінологія, епонім.

В статті досліджена проблема типологізації медичинських епонімів англійського мови. Проаналізовані сучасні структурні, тематичні та етимологічні класифікації епонімів в медичинському дискурсі. Епоніми широко використовуються в сучасній медичинській термінології. Переваги використання епонімів заключаються перш за все в міжнародному характері цих лексических одиниць, їх однозначності, краткості та лаконічності. Епоніми розкривають еволюцію медичинських досліджень, забезпечують неперервність наукових знань та сприяють формуванню термінологічної компетентності студентів-медиків. Використання медичинських епонімів сприяє більш глибокому розумінню становлення клінічного мислення і діагностики, розкриває історію розвитку медицини та підвищує інтелектуальний рівень лікаря. В той же час, епоніми можуть викликати труднощі на прагматичному рівні. Авторами підкреслюється важливість ретельного вивчення та структуризації медичинських епонімів англійського мови. Авторами розроблена власна структурна типологія, призначена для студентів та викладачів медичинських вишів: (1) прості (однословні) епоніми або терміни-деоніми; (2) аффіксальні епоніми; (3) складні епоніми; (4) складові епоніми; (5) усечені епоніми. Представлена типологія сприятиме поглибленому розумінню та запам'ятовуванню епонімічних термінів, що, в свою чергу, дозволить уникнути помилок при використанні цих лексических одиниць в процесі вивчення англійського мови для спеціальних цілей. З'явлення епонімізації в англійськом медичинському дискурсі потребує подальшого вивчення, зокрема, в синхронії та діахронії. Перспективи дослідження заключаються в поглибленому вивченні епонімів англійського мови та їх структурних особливостей в конкретних сферах медичинського знання.

УДК 378.147+616.314-089

Октисюк Ю. В.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ В УМОВАХ КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Івано-Франківський національний медичний університет

У статті наведено особливості організації та досвід викладання дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» на засадах кредитно-трансферної системи освіти на кафедрі дитячої стоматології ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» для здобуття студентами професійних компетентностей та формування клінічного мислення. Обґрунтовано завдання та цілі дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія», її значення для лікаря-клініциста, описано структуру модулів та видавничу діяльність кафедри дитячої стоматології із даного предмету. Відображено методику проведення практичних та позааудиторних занять, а також складання студентами підсумкового модульного контролю із дисципліни. Подано інформацію про особливості проведення занять на субординатурі, інтеграції отриманих знань і умінь для складання комплексного інтегрованого іспиту «КРОК 2. Стоматологія». Комплексне використання активних форм навчання із дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія», наявність якісного контролю освітнього процесу протягом навчання та підсумкового складання модулів створює умови для формування професійного кругозору у студентів при встановленні правильного діагнозу та обранні лікувальної тактики у дітей із хірургічною патологією, підвищує мотивацію викладацького складу до ефективної педагогічної роботи і постійного професійного удосконалення.

Ключові слова: викладання, кредитно-трансферна система, дитяча хірургічна стоматологія.

Вступ

Офіційне приєднання України до Болонського процесу на Бергенському саміті, що відбувся 19–20 травня 2005 року в м. Бергені (Норвегія), задекларували таким чином курс інтеграції вітчизняної системи вищої освіти в європейський та світовий освітній і науковий простори [2]. Кінцевою метою Болонського процесу у медичній освіті виступає підготовка компетентних та висококваліфікованих фахівців для медичної та фармацевтичної галузей та пов'язаних з нею суміжних галузей та сфер суспільного життя [1]. Це можливо лише за умови формування освіченої,

гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, академічної та професійної мобільності, швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в медичній та фармацевтичній галузях [4]. Організація освітнього процесу при цьому повинна здійснюватися з урахуванням наявного науково-педагогічного потенціалу, можливостей їх академічної мобільності для провадження професійної діяльності, матеріальної, навчально-методичної бази університетів, з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання тощо [3;5]. На жаль, і сьогодні

у суспільстві часто існує думка про можливість і необхідність самоізоляції університетської освіти України від процесів євроінтеграції. Цей скептицизм пояснюють відсутністю реальної імплементації положень Болонського процесу в Україні. Однак слід розуміти, що такий ресурс самодостатності вітчизняної системи освіти в умовах європейського освітнього простору швидко вичерпується, що веде до гальмування розвитку навчального закладу, зниження конкурентоспроможності його випускників на ринку праці.

Мета дослідження

Аналіз досвіду викладання дисципліни “Дитяча хірургічна стоматологія” студентам 4 і 5 курсів стоматологічного факультету на кафедрі дитячої стоматології Івано-Франківського національного медичного університету за принципами кредитно-трансферної системи освіти (ECTS).

Основна частина

Дитяча хірургічна стоматологія є розділом дитячої стоматології і викладається студентам стоматологічного факультету на 4 і 5 курсах. Її завданням виступає набуття студентом практичних навичок щодо діагностики, клінічного перебігу та лікування запальних процесів, травм м'яких тканин та щелеп, новоутворень тканин щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД), скронево-нижньощелепного суглоба у дітей. Вивчення дисципліни базується на теоретичних знаннях, отриманих під час вивчення студентами нормальної та патологічної анатомії, фізіології, хімії, мікробіології, фармакології та інтегрується з цими дисциплінами, а також вміннях опанованих на клінічних кафедрах, у першу чергу педіатрії, дитячої терапевтичної та хірургічної стоматології.

Вивчення навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» в ІФНМУ згідно із робочим планом здійснюється на VII, VIII, IX і X семестрах навчання та є безперервним. Відсутність перерви у опануванні дисципліни VIII семестрі позитивно впливає на рівень знань студентів. Програма з дитячої хірургічної стоматології складається з 6 кредитів (180 годин) і структурована на 2 модулі та 6 змістових модулів. Модуль № 1. “Знеболення та видалення зубів у дітей, запальні та травматичні захворювання тканин щелепно-лицевої ділянки” складається із 3 змістових модулів і завершується підсумковим модульним контролем (ПМК) у VIII семестрі. Модуль № 2 присвячений вивченню пухлин та пухлиноподібних новоутворень тканин щелепно-лицевої ділянки, вроджених вад розвитку, травматичних ушкоджень зубів та кісток. Вивчення теоретичних і практичних матеріалів даного модуля є зазвичай складним в опануванні студентами, розпочинається у IX семестрі і завершується задачею ПМК у X семестрі після проходження субординатури.

Усі навчально-методичні матеріали модулів

дисципліни “Дитяча хірургічна стоматологія” включаючи календарно-тематичні плани лекцій і практичних занять, тематичні плани самостійної (позааудиторної) та індивідуальної роботи студентів, конспекти лекцій, методичні рекомендації практичних занять для викладачів та методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи для студентів доступні на стендах кафедри та на інформаційному порталі сайту ІФНМУ на українській, російській та англійській мовах. Для полегшення підготовки до складання тестової частини практичних занять і ПМК викладачами кафедри видано “Збірник ситуаційних задач і алгоритмів практичних навичок із дитячої хірургічної стоматології для студентів IV-V курсів” та “Збірник тестових завдань для підсумкового модульного контролю із дитячої хірургічної стоматології для студентів 4 курсу”, які перекладені і на англійську мову.

Кожне практичне заняття розпочинається та завершується перевіркою вихідного чи кінцевого відповідно рівня підготовки студентів шляхом тестування. Після цього проводяться розбір матеріалу теми шляхом обговорення, котре триває 15-20 хв. Близько 50% навчального часу заняття відповідно до регламенту відводиться для практичної роботи. Студенти у навчальних та клінічних кабінетах кафедри, хірургічному кабінеті Центру стоматології ІФНМУ, міської дитячої стоматологічної поліклініки, а також у перев'язочній, операційній відділення щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології обласної клінічної лікарні під керівництвом викладача здійснюють збір анамнезу, проводять обстеження дітей, призначають додаткові методи дослідження, формують діагноз. Все це сприяє розвитку у студентів клінічного мислення, творчої уяви та співставленню отриманих теоретичних знань із алгоритмом дій в конкретній клінічній ситуації.

Протягом IX семестру навчальною програмою передбачено написання та захист студентами історії хвороби. Це вимагає від студентів ґрунтовного добору і опрацювання літератури, вміння оформлення окремих розділів, що підвищує мотивацію студентів до вивчення дисципліни і має високу ефективність. З метою збільшення унаочнення під час вивчення рідкісних нозологічних форм було створено відеотеку із 30 навчальних фільмів, що постійно поповнюється.

Для організації самостійної позааудиторної роботи працівниками кафедри розроблені методичні вказівки за кожною темою, які винесені на самостійне позааудиторне вивчення та складені тестові завдання. З метою підвищення якості засвоєння матеріалу під час самостійної роботи викладачі кафедри надають консультації студентам упродовж дня, а у позааудиторний час – черговий викладач, згідно графіку відробіток та консультацій.

З метою підвищення результатів поточної успішності студенти мають можливість виконати завдання для індивідуальної самостійної роботи,

що оцінюється максимально у 12 балів. Формою такої роботи може бути доповідь за запропонованою викладачем тематикою або виступ на студентській конференції.

В X семестрі студенти поглиблюють клінічне мислення в плані діагностики, диференційної діагностики, лікування та профілактики основних хірургічних стоматологічних захворювань у дітей, удосконалюють набуті на попередніх семестрах практичні навички. Важливою ланкою роботи викладачів на субординатурі є підготовка до успішного складання студентами ліцензійного інтегрованого іспиту «КРОК 2. Стоматологія». З цією метою близько третини часу заняття відводиться на розбір спірних чи складних для усвідомлення тестових завдань, а заняття із субординаторами проводяться тільки досвідченими доцентами чи кандидатами наук. Відповідно до графіку складеного деканатом кожна підгрупа не менше 2 разів на місяць займається у фантомному класі, де є можливість на фантомах відпрацювати необхідні практичні навички щодо особливостей знеболлення тканин щелепно-лицевої ділянки під час видалення зубів, розтину підокісних абсцесів, видаленні пухлиноподібних новоутворень невеликих розмірів.

Наприкінці VIII семестру, а під час навчання у субординатурі в кінці циклу студенти складають ПМК. Згідно із вимогами складання ПМК розпочинається із комп'ютерного тестування, де студентам пропонується вирішити 60 тестових завдань протягом 60 хв. Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала. Для подальшого складання ПМК студент повинен дати правильну відповідь на мінімум 75% тестів. За сприяння ректорату на кафедрі працює комп'ютерний клас, у якому студенти проходять тестування під час ПМК, а також проміжні тестування. Практична частина ПМК передбачає виконання студентом на фантомах 3 практичних навичок із переліку запропонованих типовою програмою, кожна

з яких оцінюється максимально у 5 балів. На теоретичній частині заняття студент повинен відповісти на 4 контрольні питання та 3 ситуаційні задачі. Кожне із них оцінюється також максимально у 5 балів. Мінімальна кількість балів для зарахування ПМК становить 50. Оцінка із дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» виставляється як середнє арифметичне суми двох ПМК.

Висновки

1. Організація навчального процесу з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» за кредитно-модульною системою дозволяє підвищити якість процесу вищої освіти шляхом використання активних форм навчання, якісного контролю освітнього процесу протягом навчання та підсумкового складання модулів, підвищує мотивацію викладацького складу до ефективної педагогічної роботи і постійного професійного удосконалення.

2. Кінцевою метою вивчення дисципліни є формування у студентів навиків клінічного мислення, творчої уяви та моделювання тактики лікаря в конкретній клінічній ситуації.

Література

1. Медична освіта у світі та в Україні: навч. посібник / [Ю.В.Поляченко, В.Г.Передрей, О.П.Волосовець та ін.]. - Київ, Книга плюс, 2005. - 384с.
2. Мусієнко І. І. Принципові відмінності системи освіти України від вимог європейського простору вищої освіти / І. І. Мусієнко // Наукові праці: наук.-метод. жур. Сер.: Державне управління. - Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. - Вип. 135. - Т. 147. - С. 28-31.
3. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004р.р.) / За ред. В.Г. Кременя. - К., 2004. - 201 с.
4. Думанський Ю. В. О целесобразности кредитно-модульной организации учебного процесса в системе высшего стоматологического образования / Ю. В. Думанский, А. Н. Талалаенко, А. А. Удод [и др.] // Український стоматологічний альманах. - 2011. - №4. - С. 110-115.
5. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: Навчально-методичний посібник / Т. М. Димань, О. А. Боньковський, А. Г. Вовкогон. - БНАУ, 2017. - Одеса: НУ «ОМА», 2017. - 106 с.

Реферат

ОСОБЕННОСТИ ПРЕПОДАВАНИЯ ДЕТСКОЙ ХИРУРГИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ В УСЛОВИЯХ КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЙ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ

Октисюк Ю. В.

Ключевые слова: преподавание, кредитно-трансферная система, детская хирургическая стоматология.

В статье приведены особенности организации и опыт преподавания дисциплины «Детская хирургическая стоматология» на основе кредитно-трансферной системы образования на кафедре детской стоматологии ГВУЗ "Ивано-Франковский национальный медицинский университет" для получения студентами профессиональных компетенций и формирования клинического мышления. Обоснованно задачи и цели дисциплины «Детская хирургическая стоматология», ее значение для врача-клинициста, описана структура модулей и издательская деятельность кафедры детской стоматологии по данному предмету. Отражено методику проведения практических и внеаудиторных занятий, а также сдачу студентами итогового модульного контроля по дисциплине. Представлена информация об особенностях проведения занятий на субординатуре, интеграции полученных знаний и умений для составления комплексного интегрированного экзамена «КРОК 2. Стоматология». Комплексное использование активных форм обучения по дисциплине «Детская хирургическая стоматология», наличие качественного контроля образовательного процесса на протяжении обучения и итоговой сдачи модулей создает условия для формирования профессионального кругозора у студентов при постановке правильного диагноза и выборе лечебной тактики у детей с хирургической патологией, повышает мотивацию преподавательского состава к эффективной педагогической работе и постоянного профессионального совершенствования.

Summary

PECULIARITIES OF TEACHING PAEDIATRIC ORAL SURGERY DURING ECTS IMPLEMENTING

Oktysiuk Yu. V.

Key words: teaching, ECTS, paediatric oral surgery.

The article highlights the management and experience obtained in teaching "Paediatric oral surgery" discipline during ECTS at the Department of Paediatric Stomatology, Ivano-Frankivsk National Medical University to develop professional competence and encourage clinical thinking. The goal of introducing Bologna process into medical education is to enhance training of competent professionals for medical and pharmaceutical industries as well as related spheres of the public life. The goal of our investigation was to analyze the teaching experience in the "Paediatric oral surgery" discipline for 4th and 5th year students of Stomatological faculty, Ivano-Frankivsk National Medical University. The Paediatric Oral Surgery is a part of Paediatric Stomatology taught during the 4th and 5 years. The students have to gain the skills in diagnosis by learning the clinical manifestation and treatment of inflammatory processes, trauma and tumours of maxillo-facial area in children. The study is based on theoretical knowledge of anatomy, pathological anatomy, physiology, chemistry, microbiology, and pharmacology by using skills obtained during the courses of general paediatrics, general dentistry and oral surgery. The «The Paediatric Oral Surgery» at IFNMU is conducted according to the curriculum through the VII, VIII, IX and X semester. It has proved to be beneficial in achieving good knowledge by students. The curriculum in Paediatric Oral Surgery consists of 6 credits (180 hours) and contains 2 modules and 6 content modules. Every practical class begins and finishes with introductory and final test controlling. The discussion on theme-related issues lasts around 15-20 minutes. The practical part takes approximately 50% of all teaching time. The students are supervised by tutors in taking histories, carrying clinical examination of children, prescribing additional investigation and making diagnosis in out-patients clinic, hospital and oral surgery units. This promotes the development of clinical thinking and motivates self-learning. The article also describes the methodology of conducting practical and extracurricular activities, as well as the peculiarities of training students to pass their final module controls in the discipline. Comprehensive applying active forms of training on the "Paediatric oral dentistry" discipline, the presence of high quality control of the training process creates the conditions for widening the professional outlook of students when making the correct diagnosis and choosing therapeutic tactics for children with surgical pathology, increases the motivation of the teaching staff towards more effective pedagogical search and continuing professional development.